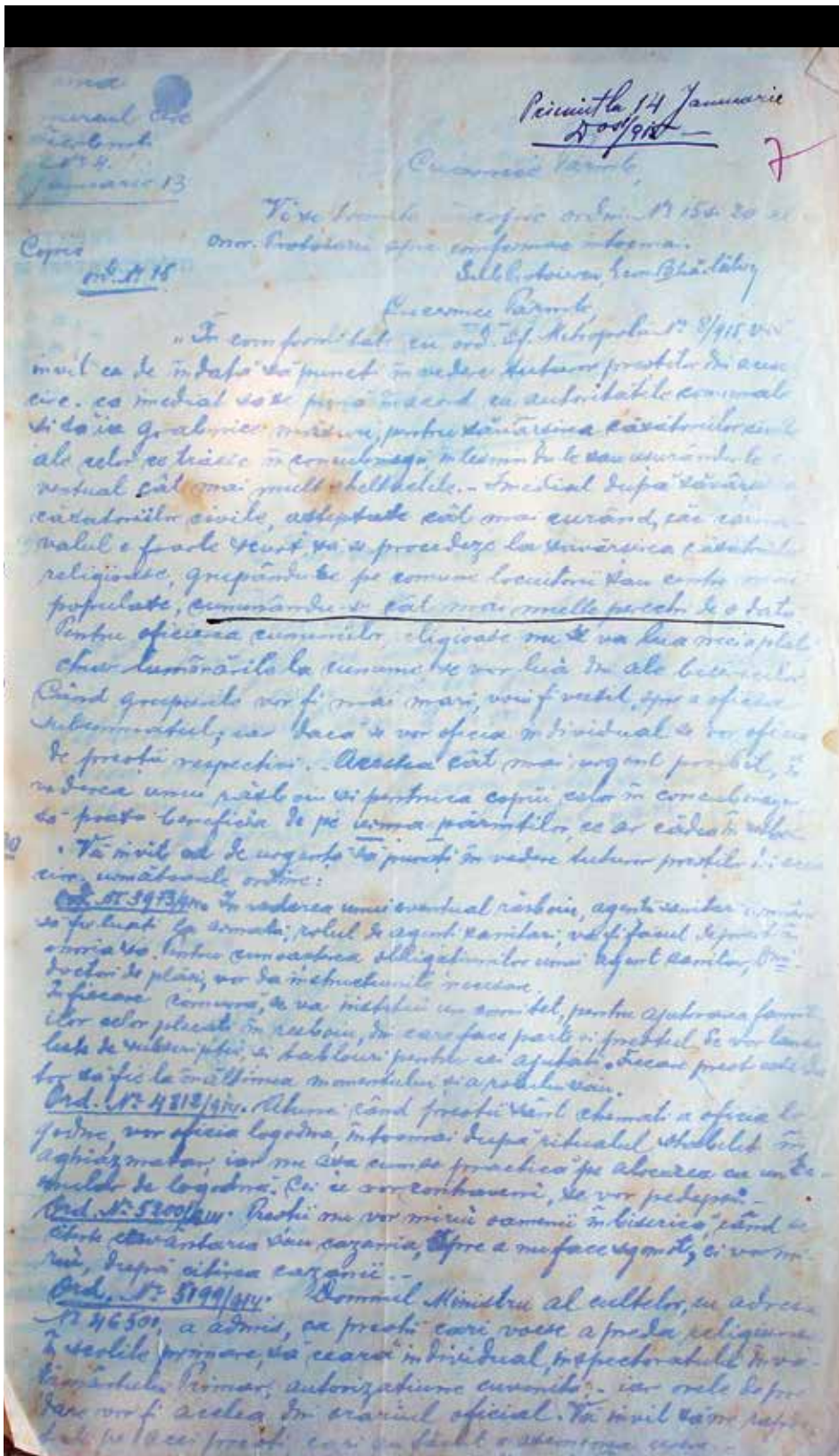

Preot Adrian Lucian SCĂRLĂTESCU'

Arhiva Parohială Fierbinți Târg - Ialomița
se găsește un act primit la 14 ianuarie
1915 un Ordin al Sfintei Mitropolii nr.
8/1915 cu următorul conținut în rezumat:

Imediat preotul paroh să se pună de acord
cu autoritățile și să se ia grabnic măsuri pen-
tru săvârșirea căsătoriilor civile ale celor ce
trăiau în concubinaj, înlesnindu-le sau ușu-
rându-le cheltuielile.

Imediat să se săvârșească căsătoriile re-
ligioase, grupându-se pe comune sau centre
mai populate, *cununându-se chiar cât mai
multe perechi deodată*. Nu se va fi luat nici
o plată. Chiar lumânările trebuiau date de la
biserica.

Pentru grupuri mai mari trebuia chemat
subprotoiereul care trimitea la parohie ordinul
iar căsătoriile individuale vor fi fost oficiate de
preoții parohi. Aceste măsuri trebuiau urmate
cât mai repede posibil pentru ca urmașii par-
ticipanților la războiul ce se prefigura, bărbați
care la acel moment trăiau în concubinaj, să
beneficieze dacă aceștia vor fi căzut în luptă.

CUNUNAȚI-VĂ ȘI PLECAȚI LA RĂZBOI

În original, transcris, documentul mai puțin cunoscut, din anul 1915, are următorul text:

Protoiereul Circ(umscripție). Fierbinți, Nr. 4.

1915 Ianuarie 13

Primit la 14 Ianuarie 1915

Cucernice Părinte,

Vi se trimite în copie ordin. Nr. 15 și 20 al Onor. Protoierie spre conformare întocmai.

Sub Protoiereu Econ(om). B(arbu). Scărlătescu

Copie

Ord(inul). Nr. 15

Cucernice Părinte,

În conformitate cu Ord(inul). Sf(intei). Mitropolii Nr. 8/(1)915 vă invit ca de îndată să puneți în vedere tuturor preoților din acea Circ(umscripție). ca imediat să se pună de acord cu autoritățile comunale și să ia grabnice măsuri pentru săvârșirea căsătoriilor civile ale celor ce trăiesc în concubinagii, înlesnindu-le sau ușurându-le eventual cât mai mult cheltuielile.

Imediat după săvârșirea căsătoriilor civile, așteptate cât mai curând, căci carnavalul² e foarte scurt, să se procedeze la săvârșirea căsătoriilor religioase, grupându-se pe comune locuitorii sau centre mai populate, cununându-se cât mai multe perechi de o dată³.

Pentru oficierea cununii religioase nu se va lua nici o plată, chiar lumânările la cununie se vor lua din ale bisericilor.

Când grupurile vor fi mai mari, vom fi vestit, spre a oficia subsemnatul; iar dacă se vor oficia individual se vor oficia de preoții respectivi.

Acestea cât mai urgent posibil, în vederea unui războiu și pentru ca copiii celor în concubinagii să poată beneficia de pe urma părinților ce ar cădea în războiu.

Ord(inul). Nr. 20

Vă invit ca de urgență să puneți în vedere tuturor preoților din acea Circ(umscripție). următoarele ordine:

Ord(inul). Nr. 3973/(1)914.

În vederea unui eventual războiu, agenții sanitari urmând să fie luați la armată, rolul de agenți sanitari va fi făcut de preot în enoria sa.

Pentru cunoașterea obligațiilor unui agent sanitar, D(om)nii doctori de Plăși vor da instrucțiunile necesare.

În fiecare comună se va institui un comitet pentru ajutorarea familiilor celor plecați în războiu, din care face parte și preotul.

Se vor lansa liste de subscripție și tablouri pentru cei ajutați.

Fiecare preot este dator să fie la înălțimea momentului și a rolului său.

Ord(inul). Nr. 4812/(1)914

Atunci când preoții sunt chemați a oficia logodne, vor oficia logodna întocmai după ritualul stabilit în Aghiazmatar, iar nu așa cum se practică pe alocurea ca un simulacru de logodnă. Cei ce vor contraveni, se vor pedepsi.

Ord(inul). Nr. 5200/(1)914

Preoții nu vor mirui oamenii în biserică când se citește Cuvântarea sau Cazania, spre a nu face sgomot, ci vor mirui după Citirea Cazani(e)i.

Ord(inul). Nr. 5199/(1)914

Domnul Ministru al Cultelor, cu Adresa Nr. 46501, a admis ca preoții care vo(i)esc a preda religiunea în Școlile primare, să ceară individual Inspectoratului Învățământului Primar autorizațiunea cuvenită iar orele de predare vor fi acelea din orariul oficial.

Vă invit să ne raportați pe acei preoți cari au făcut o asemenea cerere.

Am încercat să observăm dacă Ordinul Sfintei Mitropolii nr. 8/1915 a produs efecte în Fierbinți Târg, în sensul că a grăbit și convins viitorii participanți la Războiul Întâi Mondial să se cunune, în cazul în care nu erau cununați. Pentru aceasta am consultat două izvoare:

Lista cu eroii din Parohia Târgul F(i)erbinți morți pe câmpul de onoare. 1916-1919, aflată pe balustrada cafasului Bisericii de la Fierbinți Târg, numită în continuare Lista și Registru pentru înscrierea căsătoriilor, 7 februarie 1902 - 27 iulie 1941, document din Arhiva Parohială Fierbinți Târg, care se prezintă ca un tipizat fără coperti cu 99 file din care completate primele 49, numit în continuare Registru.

Am pornit de la ideea că acestea au fost alcătuite cu acrivie, pentru a putea face o cercetare corectă. Ulterior am găsit motive să punem la îndoială exactitatea lor.

LISTA CU EROII DIN PAROHIA TÂRGUL/
FIERBINȚI MORȚI PE CÂMPUL DE ONOARE.
1916-1919

DUMITRU UTA - LOCOT(ENENT). 2
ART(ILERIE)/ GRIGORE M. IANCU - SERG(ENT).
33 INF(ANTERIE)/ **ION D. BATALU** - SERG(ENT).
33 INF(ANTERIE)/ ILIE NECULAE - SERG(ENT).
5 PION./ MITICĂ D. BATALU - SERG(ENT).
75 INF(ANTERIE)/ CONSTANTIN DUMITRU -
SOLD(AT). 35 INF(ANTERIE)/ CONSTANTIN
I. RĂCARU - SOLD(AT). 35 INF(ANTERIE)/
CRISTACHE TEODORESCU - SOLD(AT). 35
INF(ANTERIE)/ ENACHE ION -SOLD(AT). 35
INF(ANTERIE)/ GHIȚĂ ION - SOLD(AT). 2
ART(ILERIE)/ GHEORGHE M. STANCU - SOLD(AT).
35 INF(ANTERIE)/ IVAN STOIAN - SOLD(AT). 35
INF(ANTERIE)/ MARIN VASILESCU - SOLD(AT).
75 INF(ANTERIE)/ MATEI SANDU - SOLD(AT).
75 INF(ANTERIE)/ MUȘAT NECULAE - SOLD(AT).
75 INF(ANTERIE)/ NAE V. ENUȚA - SOLD(AT). 9
VÂN(ĂTORI)/ NECULAE S. IONESCU - SOLD(AT).
76 INF(ANTERIE)/ **NECULAE I. RĂCARU** -
SOLD(AT). 75 INF(ANTERIE)/ SILIVESTRU
BARBU - SOLD(AT). 75 INF(ANTERIE)/ ȘTEFAN
T. MATEI - SOLD(AT). COMP. 9 SUBZ./ STAN
SANDU - SOLD(AT). 75 INF(ANTERIE)/ STAN V.
VASILE - SOLD(AT). 75 INF(ANTERIE)/ TUDUR D.
MIHAI - SOLD(AT). 75 INF(ANTERIE)/ VASILE C.
PREDA - SOLD(AT). 13 ART(ILERIE)/ VASILE N.
STOIAN - SOLD(AT). 35 INF(ANTERIE)/ VASILE
COMAN - SOLD(AT). 35 INF(ANTERIE)/ VINTILĂ
SPANDONIDE - SOLD(AT). 75 INF(ANTERIE)/
VASILE TUNARU - TRANSILVĂNEAN/ ION GHIȚĂ
- SOLD(AT). 5 OBUZ./ DONATĂ DE FAM(ILIA).
IORDACHE CONST(ANTIN). BUCUREȘTI.

Numele boldate apar și în *Registru* din
care facem o statistică a numărului de cunu-
nii oficiate:

1902 - 7 cununii; 1903 - 6 cununii; 1904 - 7
cununii;

1905 - 6 cununii. Între ele: (Nr. Curent) 1.
(Mirele) Nicolae Ion G. Răcaru, june, 23 ani,
(Mireasa) Joița Petre Dumitru, jună, 18 ani,
(Nr. și Data Actului Primăriei:) 2 (din) 15 ianu-
arie 1905, (Nuni) Costandin Gheorghe cu lo(a)
na Costandin Gheorghe. Lipsește iscălitura
Preotului Oficiant (Mincu Popescu) și Data cu-
nuniei religioase.

Între eroii căzuți pe câmpul de luptă din
Fierbinți Târg, în Primul Război Mondial este și
Neculae I. Răcaru.

1906 - 11 cununii; 1907 - 4 cununii; 1908 -
11 cununii; 1909 - 7 cununii;

1910 - 14 cununii. Între ele: (Nr. Curent) 12.
(Mirele) Ion Dumitru G. Batalu, june, (Mireasa)
Floarea Simion Blăguță, jună, (Nr. și Data Actului
Primăriei:) 42 (din) 14 noiembrie 1910, (Nuni)
Gheorghe Toma Cioceanu cu Ioana Gheorghe.
Lipsește iscălitura Preotului Oficiant (Mincu
Popescu) și Data cununiei religioase.

Între eroii căzuți pe câmpul de luptă din
Fierbinți Târg, în Primul Război Mondial este și
Ion D. Batalu.

1911 - 8 cununii; 1912 - 10 cununii; 1913 - 4
cununii; 1914 - 10. De fapt nouă, deoarece că-
sătoriile 7 și 9 sunt una și aceeași.

1915 - o cununie: (Mirele) Costandin
Bucureșteanu, June, (Mireasa) Aristița N.
Rădulescu, Jună, (Nr. și Data Actului Primăriei:)
25, (din) 14 noiembrie 1915, (Nunii) G.I. Vlădoiu
cu Stanca Vlădoiu, Preot Oficiant Mincu

Popescu. Lipsește data cununiei. Probabil 14
noiembrie 1915.

Costandin Bucureșteanu nu apare în *Listă*.

1916 - o cununie; 1917 - nici o cununie; 1918
- 5 cununii; 1919 - nici o cununie; 1920 - 8 cu-
nunii; 1921 - 8 cununii; 1922 - 4 cununii; 1923 - 7
cununii; 1924 - 5 cununii; 1925 - 11 cununii; 1926
- 7 cununii; 1927 - 11 cununii; 1928 - 7 cununii;
1929 - 13 cununii; 1930 - 4 cununii; 1931 - 6 cu-
nunii; 1932 - 11 cununii; 1933 - 9 cununii; 1934
- 13 cununii; 1935 - 4 cununii; 1936 - 19 cununii;
1937 - 7 cununii; 1938 - 15 cununii; 1939 - 11 cu-
nunii; 1940 - nici o cununie; 1941 - o cununie.

Din *Listă* lipsește un erou.

Învățătoarea și preoteasa Elena NEGULESCU,
de la Școala din Fierbinți Târg, la capitolul *Cultul
Bisericii*, din *Monografia*⁴ sa, pagina 29/ fila 84
față, arată:

*După Preotul Dumitru a urmat fiul său
Preotul Ioniță care neavând copii, a înfiat pe
nepotul soției sale, Alexandru, ce urmează în
preoție după tatăl său adoptiv.*

*Preotul Alexandru are un singur copil pe
Mircea, care nu se mai face preot, mort în
războiul 1916-1918. Preotul Alexandru Donescu
mort la 5 Iunie 1931 iar la 15 Octombrie, același
an, vine actualul preot, N(iculae). Negulescu.*

În *Registru*, la anul 1909 este prezentată
cununia acestui erou: (Nr. Curent) 3. (Mirele)
Mircea Pr. Alexandru Popescu, june, 22 ani,
(Mireasa) Tinca Dumitru Ștef. Rotaru, jună, 19
ani, (Nr. și Data Actului Primăriei:) 5 din 23 ianu-
arie 1909, (Nuni) George M. Panaitescu cu Sofia
G.M. Panaitescu. Lipsește numele Preotului ofi-
ciant (Mincu Popescu) și data cununiei.

Ne-am așteptat ca numărul căsătoriilor după primirea aceluiași ordin să crească simțitor. După cum s-a văzut, n-a fost nici pe departe așa. Aceasta se datorează mai multor factori: încorporabilii erau deja cununați sau cununii acestora de după 14 ianuarie 1915 nu au fost trecute în *Registru*.

Este importantă intenția aceluiași ordin și e mai mult decât sigur că el a avut efecte benefice. Cununaerea celor aflați în concubinaj este un act creștinesc.

Cercetarea este îngreunată de pierderea unor documente de acum un veac privind acest subiect. *Liste* găsim în sau pe lângă orice biserică dar *Registre* atât de vechi sunt mai greu de aflat.

O discuție trebuie avută în vedere și în ceea ce privește termenul cununându-se cât mai multe perechi de o dată.

Conform Dogmaticii, Tipicului bisericesc, datinei, cutumei străvechi, Cununia religioasă ortodoxă se săvârșește doar pentru doi creștini ortodocși de sex diferit, necăsătoriți, care nu se află într-un grad de rudenie apropiată⁵.

Formularea subliniată, neexplicată, poate duce la ambiguități, având cel puțin două sensuri: 1) să se cunune mai multe perechi la aceeași dată sau

2) să se facă o singură slujbă mai multor perechi în același timp.

Varianta 2) este împotriva regulilor vechi bisericesti în ceea ce privește Cununia, reguli păstrate până azi.

În anumite parohii memoria colectivă păstrează amintirea unor zile cu mai multe cununii în care nași pentru toate perechile era câte o familie mai de vază pentru toate sau mai multe cupluri. Uneori naș a fost chiar prefectul județului prin reprezentant. Singura diferență este că asemenea relatări se fac referitor la anul 1938 nu 1915.

Din toate aceste relatări reiese că din cele mai vechi timpuri până azi Biserica a avut grijă de a avea familii cu binecuvântarea Sfintei Taine a Cununii. În 1915 peste această grijă s-a suprapus cea a statului pentru supraviețuirii din familiile eroilor căzuți în război.

Bibliografie

Arhiva Parohială Fierbinți Târg-Ialomița. Lista cu eroii din Parohia Târgul F(i)erbinți morți pe câmpul de onoare. 1916-1919, aflată pe balustrada cafasului Bisericii de la Fierbinți Târg. Registru pentru înscrierea căsătoriilor, 7 februarie 1902 - 27 iulie 1941, document din Arhiva Parohială Fierbinți Târg-Ialomița.

Elena Negulescu, *Monografia Comunei Fierbinții de Sus-Stroești - Ilfov, 1944*, Arhivele Naționale Istorice Centrale, Fond Ministerul Culturii Naționale și Cultelor, dosar nr. crt. 697/1944.

Preot profesor dr. Isidor Todoran, Arhidiacon profesor dr. Ioan Zăgrean, *Teologia Dogmatică*, manual pentru seminariile teologice, E.I.B.M.B.O.R., București, 1991.

WED AND GO TO WAR

The article offers information regarding an order that was given by the Metropolitan church

about the officiation of the marriages of the ones that lived in concubinage. The order referred to the young people that could participate at the First World War.

Keywords: hero, First World War, marriage, concubinage, church

NOTE

1 *Catedrala Sfinții Împărați - Urziceni.*

2 CARNAVÁL, *carnavaluri*, s.n. Perioadă care precedă postul în unele țări, când au loc petreceri populare însoțite de deghizări, care alegorice, focuri de artificii etc. Petrecere populară din această perioadă. Aici probabil cu sensul de *intervalul de timp până la începutul războiului.*

3 Sublinierea este în original.

4 *Monografia Comunei Fierbinții de Sus-Stroești - Ilfov, 1944*, Arhivele Naționale Istorice Centrale, Fond Ministerul Culturii Naționale și Cultelor, dosar nr. crt. 697/1944.

5 Preot profesor dr. Isidor Todoran, Arhidiacon profesor dr. Ioan Zăgrean, *Teologia Dogmatică*, manual pentru seminariile teologice, E.I.B.M.B.O.R., București, 1991, p. 357.